

LETO XI

Številka 6

Jesenice, 14. februarja 1969

ZELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik: — Zavarje — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo "Zelezarnja", Jesenice, Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP "Gorenjski tisk"

ŽELEZAR

11. seja DS Železarne

Namesto bonov, denarno nadomestilo

Prejšnji torek, dne 4. februarja 1969, je bila v dvorani Delavskega doma pri Jelenju 11. seja delavskega sveta Železarne. Zaradi obširnega programa in temeljite razprave po posameznih točkah dnevnega reda so sejo nadaljevali še v sredo, dne 5. februarja.

Kaj so na tej seji obravnavali, smo napisali v prejšnji številki ZELEZARJA, danes pa želimo bralce seznaniti z nekaterimi podrobnostmi in sklepi po posameznih vprašanjih.

Kot prvo točko dnevnega reda so obravnavali poročilo službe za varstvo pri delu o dveh nesrečah, ki so se pripetile v zadnjem času v Železarni in v zvezi s tem, predvsem pa zato, ker so v zadnjem času imeli v prometni službi nekaj težkih nesreč, sprejeli začasna navodila o premikalnem osebeju po rajonih železniškega prometa v Železarni. Začasna navodila bodo veljala do sprejetja pravilnika o železniškem prometu v Železarni in morajo biti predložena v razpravo delavskemu svetu podjetja najkasneje do konca prvega polletja letos. V zvezi s temi začasnimi navodili so potrdili tudi normativ, ki je za 11 oseb v vlečni in premikalni oziroma prometni službi večji od sedanjega, ki je štel 255 oseb. Kadrovskemu sektorju so naročili, da mora potrjeni novi normativ izpolniti do konca leta 1969.

V tej točki dnevnega reda so obravnavali tudi pismo republiškega inšpektorata za delo v zvezi z zadnjimi težkimi nesrečami v prometni službi in potrdili koncept odgovora.

Po naslednjih dveh točkah dnevnega reda, o poročilu direktorja Železarne o tem kako so izvršeni sklepi zadnjih dveh sej delavskega sveta in o poročilu upravnega odbora o svojem delu med zadnjima dvema sejama, ni bilo razprave in so ta poročila sprejeli brez pripomb in tako tudi potrdili delo upravnega odbora.

Zato pa so veliko več razpravljali v naslednji točki dnevnega reda, ko so obravnavali in sprejemali finančni plan za 1969. leto. Razpravljali so največ o predlogu sanacijskih ukrepov, ki ga je podal direktor Železarne in vsebuje sanacijske ukrepe na štirih ravneh: na naši notranji, na občinski, republiški in na zvezni ravni ter o ukrepih, ki jih je predlagala uprava v zvezi s planom osebnih dohodkov. Po teme-

ljiti in konstruktivni razpravi so nato sprejeli finančni plan za 1969 leto kljub temu, da izkazuje izgubo 24.739.000 N din, ker so menili, da delovna skupnost Železarne ni sama kriva za takšen položaj podjetja, ker se po svojih močeh prizadeva in izpolnjuje planske naloge uspešno. Na podlagi razprave in predlogov komisije za gospodarstvo in osnovna sredstva ter komisije za organizacijo dela, produktivnost in nagrajevanje so nato sprejeli še naslednje sklepe:

1. Da bi izpolnili plan je treba izredno strogo izpolnjevati predpisani in planirani asortiment ter s tem zagotoviti, da dosežemo planirano poprečno prodajno ceno 2.186 N din na tono.

2. Materialne stroške, usluge drugih in stroške lastnih delavnic je treba obdržati v okviru planiranih zneskov, ker bo sicer vsako povišanje stroškov povečalo že tako predvideni negativni rezultat poslovanja.

3. Nabavljene polproizvode kot so gredice, žica ali trakovi je treba omejiti le na primere če so lastne kapacitete popolnoma izkoriščene.

4. Treba je organizirati mesečno obračunavanje izvršenih uslug lastnih delavnic.

5. Strinjali so se z zaključki posvetovanja predstavnikov samoupravnih organov in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij vseh železarn združenja, ki je bilo v Ravnah (zaključke smo ob-

(Dalje na 5. strani)

32. seja upravnega odbora

Včeraj je predsednik upravnega odbora inž. Stane Sekne sklical 32. sejo upravnega odbora Železarne, na kateri so pregledali izvršitev sklepov zadnje seje, govorili o izvršitvi proizvodnega programa v I. deladi februarja in poslušali informacijo o izpolnjevanju sanacijskih ukrepov v podjetju.

Več o seji bomo poročali v prihodnji številki Zelezarnja.

Osební dohodki v januarju

Ko preidemo mejo novega gospodarskega leta, si običajno vsi želimo neke spremembe, ker nas staro pač več ne zadovoljuje. Prav takšni smo tudi v odnosu do osebnega dohodka, ki ga kaj radi obravnavamo kot nekaj, kar je izven okvira splošnega dogajanja v Železarni, ne pa izključno kot rezultat našega gospodarjenja. Gospodariti se pravi delati tako, da ti na koncu meseca, ali leta ostane več sredstev, kot pa te stane proizvodnja. Tako bi bilo tudi normalno in kdorkoli je poklican, da vodi niti našega gospodarstva, bi moral voditi računa o tem, da imajo vse gospodarske panoge in celo podjetja kar najbolj pravične pogoje. Če je to res tako, naj presojajo drugi, saj je bi bilo v zadnjem času dosti napisanega o tem.

Nas kot člane kolektiva in neposredne proizvajalce mnogo bolj zanima, kakšne so tiste osnove in določila, po katerih se bo za leto 1969 odmerjal delež za osebne dohodke. Ker smo neposredno pred združitvijo z ostalima slovenskima železarnama je razumljivo, da nima pomena v tem trenutku iskati nekega, bistveno drugačnega sistema oblikovanja osebnih dohodkov. Pričakujemo namreč, da bomo morali na tem področju marsikaj spremeniti in prilagoditi način oblikovanja pogojem, ki bodo sprejemljivi za vsa tri podjetja. Vedno pa na tem področju ostaja nekaj odprtih vprašanj, ki jih skušamo reševati sproti, predvsem pa takrat, ko sprejemamo lastne instrumente, po katerih si uravnavamo gospodarjenje za leto dni vnaprej. S tega stališča pa je DS na zadnji seji sprejel več sklepov, s katerimi so bile del. enote seznanjene s posebno okrožnico, vendar ne bo odveč, če jih na kratko ponovim.

Kot prvi ukrep je izravnavanje vseh cenikov z nivojem os. dohodkov, ki jih še prenese naš finančni načrt, ki predvideva za leto 1969 okrog 12 milijard S din sredstev. Z enkratno korekcijo odpravljamo mesečno izravnavanje, ki smo ga izvajali od aprila 1967 dalje. S tem v zvezi bo izvedenih tudi nekaj popravkov v cenikih posameznih del, enot z namenom, da se ustvarijo čim bolj pravični pogoji in s tem enake možnosti za ustvarjanje višjih os. dohodkov ob večji produktivnosti.

Čeprav bi bile rezerve na kontu os. dohodkov zelo koristne in potrebne, DS ni predpisal obveznega odvajanja, pač pa priporoča del. enotam, da si skušajo same ustvarjati osnovo za premagovanje težav v posameznih mesecih. Posojila se bodo odobravala v primerih, kadar enota iz objektivnih razlogov ne bo oblikovala toliko os. dohodkov, da bi dosegla nivo, ki ustreza višini

95 % os. dohodkov, ki jih priznava kategorizacija del. mest. Razmejitve ostanejo tako kot doslej t. j. za krit-

je plačane odsotnosti se razmejuje 11% oblikovanih sredstev, če pa DE smatra, da ji to ne zadostuje, pa lahko odredi tudi višji %. Pribitki za delo izven rednega delovnega časa se nekoliko spremenijo, tako da bo znašal pribitek za nadurno in nedejsko delo 50 %, za nedej. delo nad 8 ur in praznično delo 75 % ter za nočno delo 15 %. Poleg tega, da se tudi boni za malice spremenijo v denarno vrednost. To so v glavnem vse spremembe (nadalj. na 3. str.)

Odgovori na vprašanja naših bralcev Zamisel organizacije vodstva združenega podjetja

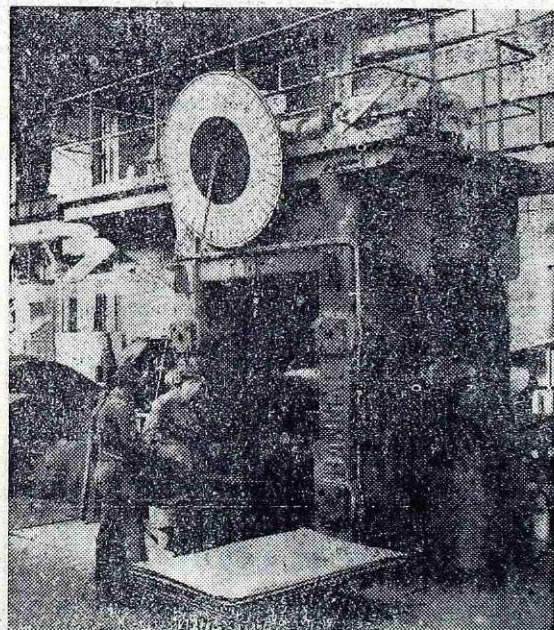
Naš sodelavec in redni bralec Zelezarnja je poslal uredništvu nekaj vprašanj v zvezi z integracijo slovenskih železarn. Ker so enaka ali podobna vprašanja poslali ali izrazili tudi drugi bralci, smo prosili direktorja Železarne mag. inž. Kunca za ustrezne odgovore. Pri tem pa je direktor Kunc poudaril, da so odgovori rezultat razmišljanja in razgovorov v ožjem krogu in jih zaenkrat še ne moremo sprejeti kot enotno stališče celotnega koordinacijskega odbora.

Vpr.: Kje bo sedež združenega podjetja, oziroma, kakšna bo struktura nove direktorije enotnega podjetja (posamezne službe)?

Perspektivno gledano bo sedež novega podjetja v Ljubljani. Na začetku pa naj bi

bil na Jesenicah. Prehodna doba naj bi trajala leto ali dve. Struktura novega podjetja bo z ozirom na bistvene funkcije razdeljena na štiri sektorje:

(nadalj. na 2. str.)

Ogrodje za hladno valjanje pločevine v valjarni 1300

Koliko pomeni finančni plan železarne Jesenice za leto 1969 po svoji zahtevnosti?

Nedavno potrjeni finančni plan, mogoče na prvi pogled brez globlje analize, ne predstavlja za realizacijo večjega napora posebno, gledano skozi prizmo predvidene planske izgube. Bolj jasna situacija pa nastaja, če ga primerjamo s poslovnim rezultatom lanskega leta ter z upoštevanjem letošnjih dodatnih obremenitev.

Ze sam količinski del plana je doživel v času priprave korektur, glede obsega proizvodnje, še prav posebno pa v pogledu strukture, odnosno kvalitete asortimenta, tako da so do maksimuma zasedene razpoložljive kapacitete v skladu s plasmajem na tržišču.

Zelo kritično je bilo obravnavano področje stroškov. Pri tem gre predvsem za tisti del stroškov, ki predstavljajo materialne stroške, to je poraba surovin in pomožnega materiala, vse vrste goriv in energije ter izpolni. Nekateri lanskeoletni rezultati nam kažejo, da je možno marsikje doseči izboljšanje, zato so tudi temu primerno postavljeni osnovni normativi. Nadalje so izrednega pomena sredstva, ki so namenjena za redno vzdrževanje, večja popravila in obnovo proizvodnih naprav. Ker gre pri tem za precejšnja sredstva, je naša naloga, da imamo določeno zmernost pri naročanju ter, da se dela dosledno izvajajo po sprejetih programih. Posebno poglavje so stroški, ki predstavljajo obveznosti od kreditov, predvsem investicijskih ter ostali prispevki, ki so zajeti v poslovnih stroških. V letošnjem letu nastajajo v odnosu na lansko leto dodatne bremenitve v obliki obresti od investicijskih kreditov. Ker ta znesek predstavlja nekaj milijard S din, podjetje pri sedanjih tako nizki akumulativnosti tega ne more v celoti kriti. Zato so tudi usmerjeni napori v to, da se dosežejo ustrezne olajšave.

Kljub temu, da gospodarski načrt predstavlja optimalne zmogljivosti našega kolektiva ter pri zaostritvi vseh tistih stroškov, na katere lahko sami vplivamo, planirani dohodek zagotavlja komaj 80 % lanskeoletnih osebnih dohodkov, da pri tem ne govorimo o kakršnihkoli skladih, ki ne obstojajo praktično že dve leti. Pri tako zahtevni nalogi realizacije količinskega in finančnega plana so organi podjetja zavzeli stališče, da se osebni dohodek za leto 1969 planira na nivoju leta 1968, povečanega za 5 %. Takšno minimalno povečanje osebnega dohodka je sicer precej nižje, kakor je predvidena rast proizvodnje in realizacije, zagotavlja pa vsaj kritje podražitve življenjskih stroškov.

Plan za leto 1969 vključuje pri danih pogojih vse interne mere in ukrepe, ki so v rokah kolektiva samega in predstavlja kot tak dejansko interni sanacijski program, saj se predvideva zboljšanje poslovnega rezultata nasproti letu 1968 skoraj za 100 %. Ta podatek zadosti prepričljivo govori o tem, kako težko nalogo si je kolektiv zadal za izboljšanje sedanjih kritičnih finančnih situacij.

Ostajajo pa še vsi ostali odprti problemi, katerih reševanje je izven moči samega podjetja. Javnost je bila v poslednjem času prek tiska informirana tudi o teh ukrepih. Prepričani smo, da bomo lahko s skupnimi močmi in s pravih razumevanjem vseh pristojnih v doglednem času le rešili tako težko nastalo ekonomsko krizo podjetja kakor tudi te industrijske veje kot celote.

dipl. inž. Ivo Arzenšek

(nadalj. s 1. str.)

TEHNIČNI SEKTOR:

Služba za razvoj, ki prevzame skrb za izvajanje programa razvoja, izdelanega na podlagi najnovejših znanstvenih in tehničnih dosežkov — ševeda v okviru sredstev.

Služba za investicije, ki prevzame vso skrb za dokončanje začetih investicij, skrbi za predvidevanje in načrtovanje ter realizacijo skupnih, na podlagi koncepta o združitvi, predvidenih investicij.

Služba za planiranje, ki predvideva plansko porazdelitev proizvodnje in posledice izpolnjevanja plana po posameznih enotah.

SEKTOR MARKETINGA:

Služba za raziskavo tržišča, ki na podlagi najustrežnejših metod ugotavlja možnost plasmaja artiklov proizvodnih v podjetju, išče nove proizvode in ugotavlja njihov plasma. Ugotavlja strukturo tržišča glede na rajone in podobno, išče distribucijske kanale itd.

Služba za komercialno politiko, ki skrbi za politiko cen in v tej fazi prevzame zunanjo trgovino ter spremlja nabavo in prodajo v posameznih enotah.

SEKTOR FINANČNE POLITIKE:

Služba za zagotavljanje virov finansiranja, ki skrbi za pravilno in zadostno stekanje finančnih sredstev ali s participacijo na sredstvih enot ali s kreditnimi aranžmaji in s poslovnimi dogovori in to v taki višini, kakor bo to glede na stopnjo centralizacije pri ustanovitvi predvideno.

Služba za računovodsko evidenco, ki skrbi za računovodsko evidenco sredstev in pripravila ustanovitev računovodskega centra, ki bi prevzel vse računovodske posle vodstva in poslovnih enot.

SEKRETARIAT:

Služba za pripravo splošnih aktov, ki skrbi, da so vsi akti podjetja enotni oziroma, da se vse gradivo, ki mora biti z normativnimi akti rešeno, rešuje enotno.

Služba za politiko nagrajevanja, ki skrbi, da se v tej politiki uporabljajo enotni kriteriji.

Pravna služba, ki se za vodstvo in vse tri poslovne enote organizira kot enotni servis.

Vpr.: Katere službe v naši Železarni bodo ukinjene glede na formiranje enotnih služb pri direkciji enotnega podjetja in ali bomo zaradi tega imeli kakšen prihranek, oziroma koliko nas bo veljala nova direkcija enotnega podjetja s službami?

Iz odgovorov na prvo vprašanje je razvidno, katere službe in kateri sektorji se ukinitjo oziroma se okrnijo njihova dejavnost. Težko pa je predvideti, koliko nas bo nova direkcija stala in koliko bo s tem prihrankov. Prihranki enotnega podjetja se ne morejo enačiti s številom

zaposlenih v upravnih službi, temveč s celotnim poslovnim uspehom. Sklenjeno pa je, da naj bi vsaj v začetku poslovanja združenega podjetja število zaposlenih v novi direkciji šlo v glavnem na račun znižanja zaposlenih v teh službah v vseh treh železarnah.

Vpr.: Mnenje bralcev je, da bodo strokovne službe na novi direkciji morale biti zasedene z najboljšimi strokovnjaki, ki bodo zagotavljali nadaljnji načrtni razvoj slovenskih železarn in njihovo rentabilnost?

Želja sestavljalcev nove organizacije je tudi identična z mnenjem bralcev in bodo izbrani predvsem dobri strokovnjaki za posamezne sektorje tako na položajih di-

rektorjev, kakor tudi na položajih šefov posameznih služb. Ne moremo si predstavljati, kakšno bi bilo delo novega podjetja brez različnih strokovnjakov za sektor marketinga. Isto velja tudi za ostale sektorje. Zlasti važna pa bo zasedba delovnih mest v sektorju finančne politike. Žal je trenutno zelo malo možnosti, da bi dobili strokovnjake izven naših železarn, ker so osebni dohodki razmeroma nizki.

Tudi v bodoče želimo, da bi nam bralci posredovali pismena ali ustna vprašanja o stvareh, ki jih zanimajo in za katere bomo poskušali dobiti ustrezne odgovore pri pristojnih vodilnih delavcih ali službah.

Zaradi slabih razmer na cestah več poškodb na poti na delo

Letos prvič objavljamo podatke o poškodbah po delovnih enotah, predvidenih z novo organizacijo podjetja. Služba za varstvo pri delu je ugotovila 58 poškodb na delovnih mestih in 11 na poti na delo. V talilnicah so imeli 8 poškodb, v valjarni Bela 9, v valjarni na Javorniku 15 in ena na poti, v predelovalnih obratih 5 in ena na poti, v energetskih obratih dve poškodbi in prav toliko na poti, v vzdrževanju 9 poškodb, od teh ena smrtna in 4 na poti, transport 10, v upravnih službah in GEZ pa dve, oziroma eno poškodbo na poti na delo.

Omeniti moramo dve hujši poškodbi v januarju. Sodelavec Marko Unetič je bil smrtno poškodovan, sodelavec Jusuf Krupić s transporta pa je utrpel hujše poškodbe in je še vedno na zdravljenju.

Zaradi poškodb na delovnih mestih ter na poti na delo je bilo izgubljenih naslednje število delovnih dni:

Železarski globus

DOMINIKANSKA REPUBLIKA. Japonska železarska družba Kawasaki gradi v tej srednjeameriški državi obrat za proizvodnjo pocinkane pločevine. Imel bo letno proizvodno zmogljivost 20.000 ton pocinkane pločevine in bo stal 515.000 dolarjev. Potrebne hladno valjane trake bo dobavljala japonska železarna in prav tako bo v začetku tudi nudila tehnično pomoč.

JAPONSKA. Japonske železarske družbe nameravajo tudi v bodoče povečevati proizvodne zmogljivosti. Računajo, da bodo japonske železarnice že v nekaj letih povečale svojo proizvodnjo surovega jekla na 100 milijonov ton letno. Največji delež tega surovega jekla bodo proizvedli v ob obstoječih in novo zgrajenih kisikovih konvertorjih velikih zmogljivosti.

Jubilanti 50-letniki

V februarju so in bodo praznovali petdeseti rojstni dan naslednji naši sodelavci: JOŽE PAVLOVIČ, valjar na žice — 8. februarja, JOŽE JUHANT, valjarna 2400 — 14. februarja in RUDOLF RACIC, profilne valjarne — 20. februarja. Čestitamo!

Namesto bonov, denarno nadomestilo

(nadalj. s 1. str.)

javi v ZELEZARJU št. 4 z dne 31. januarja 1969 — opom. pis.). Prav tako so se strinjali s predlogom (notranjih in zunanjih sanacijskih ukrepov.

6. Potrdili so program formiranja in korištenja sredstev amortizacije za zamenjavo.

7. Cenike osebnih dohodkov je treba preračunati s faktorjem 0,9135, da bi se tako ceniki in druge osnove za oblikovanje osebnega dohodka uskladili s planiranimi osebnimi dohodki v 1969. letu in bi odpadlo vsako drugo izravnavanje.

8. Uskladiti je treba cenike pri tistih delovnih enotah, ki odstopajo za več kot 3 % v plus ali minus od mase, ki jim pripada po kategorizaciji, da bi se s tem odpravila določena nesorazmerja med delovnimi enotami.

9. Delovna enota lahko najame posojilo, če iz objektivnih razlogov oblikuje nižji osebni dohodek kot je 95 % tistega, ki enoti pripada po kategorizaciji. Objektivnost presoja tehnično vodstvo podjetja, posojilo pa v imenu delovne enote lahko zaprosi obratovodja. Če pa delovna enota, ki ima posojilo, oblikuje v obračunskem mesecu osebne dohodke višje od 105 % tistih, ki ji pripada po kategorizaciji, mora s presežkom vrniti del ali pa celotno posojilo. O nevrnjenih posojilih bo ob zaključku leta sklepal delavski svet Železarn.

10. Razmejevanje osebnih dohodkov za dopuste, praznike in podobno bo ostalo tudi naprej v enakem okvirnem procentu in sicer 11 %. Delovne enote lahko v sporazumu z oddelkom za nagrajevanje odredijo večji procent razmejevanja.

11. Tudi nadomestila osebnega dohodka za bolovanje do 30 dni bodo ostala v letošnjem letu nespremenjena.

12. S 1. februarjem 1969 je treba spremeniti višine pribitkov za delo prek normalnega delovnega časa. Pribitki se računajo na obračunsko postavko in znašajo:

pribitek za delo prek polnega delovnega časa	50 %
pribitek za nedeljsko delo do 8 ur	50 %
pribitek za nedeljsko delo nad 8 ur	75 %
pribitek za delo ob državnih praznikih	75 %
pribitek za nočno delo	15 %

S tem je treba odpraviti faktor 0,57, ki se je uporabljal pri stimulaciji delovodij za znižanje nesreč pri delu in pri otežkočenih dodatkih.

13. Posojila, ki so jih delovne enote najele v preteklem letu za izplačilo ustreznih osebnih dohodkov in jih ni so vrnile je treba odpisati, razen v valjarni profilov in v jeklovleku, ki morajo posojila vrniti iz sredstev za razmejevanje. Neizkoriščena sredstva rezervnih skladov in prihranjenih sredstev za bolovanje se prenesejo v 1969. leto in so sredstva rezervnega sklada osebnih dohodkov, ki se lahko črpa v obrokih največ do 10 % enomesečnih osebnih dohodkov ali do višine povprečnega gibljivega dela Železarn.

14. Potrdili so plan postopnega prehoda na skrajšani delovni teden.

15. Sklenili so, da je treba na sejo delavskega sveta Železarn, na kateri bodo obravnavali zaključni račun za 1968. leto, povabiti predstavnik republiškega izvršnega sveta, da bi se lahko bolje seznanili s stanjem naše Železarn.

Precej časa so se zadržali pri obravnavanju predloga pogodbe o razmerju med Železarno in novo ustanovljenim gostinskim podjetjem. Pogodbo so sprejeli s tem, da so priložni k pogodbi na

predlog izvršnega odbora sindikalne organizacije sprejeli v točki, ki govori o počitniških domovih in njihovem korištenju.

Nato so obravnavali predlog o tem, kakšni in kateri regresi naj bi veljali v 1969. letu. Po temeljiti razpravi, v kateri so člani delavskega sveta Železarn izražali svoje utemeljene predloge in mnenja, so predloge uprave, izvršnega odbora sindikalne organizacije in komisije za družbeni standard nekoliko spremenili in sklenili naslednje:

1. Odločanje o regresih za letni dopust se zaenkrat odloži, vsaj do zaključnega računa, čeprav so vsi mnenja, da je regrese za dopuste treba obdržati v kakršnikoli obliki tudi v 1969. letu. Strinjali pa so se s predlogom sindikalne organizacije za regrese v počitniških domovih.

2. Povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela ostane enako kot je bilo v 1968. letu.

3. Za dodatno hrano je treba namesto dosedanjih bonov izplačevati mesečno denarno nadomestilo, ki ga je treba v obračunskem listu vsakemu posamezniku posebej izkazati in znaša 25 par na efektivno izvršeno uro bruto, ne glede na obračunsko postavko oziroma kategorijo. Sredstva za to izplačilo bremenijo skupno planirano maso osebnega dohodka.

4. Odobrili so spremembo pravilnika o potnih in selitvenih stroških, ki se nanašajo zlasti na naslednje:

— ukine se zmanjševanje dnevnice za 20 % zaradi priznavanja prenočnine in v drugih primerih;

— račun za prenočevanje se prizna največ do 60.— N din;

— povračilo za službena potovanja, ki trajajo od 4 do 8 ur se zviša od sedanjih 8 na 15.— N din;

— povračilo družinskim bol-

niškim strežnicam za delo na terenu čez 8 ur se poveča od 7,50 na 10 N din;

— dodatek za ločeno življenje, ki je sicer vezan samo na izjemne primere, se lahko prizna največ do 300.— N din mesečno.

5. Dopolnili so 26. člen pravilnika o uporabi motornih vozil v družbeni lastni in zasebnih motornih vozil za službene potrebe v Železarni in določili nadomestilo za uporabo zasebnih avtomobilov za službene potrebe in sicer:

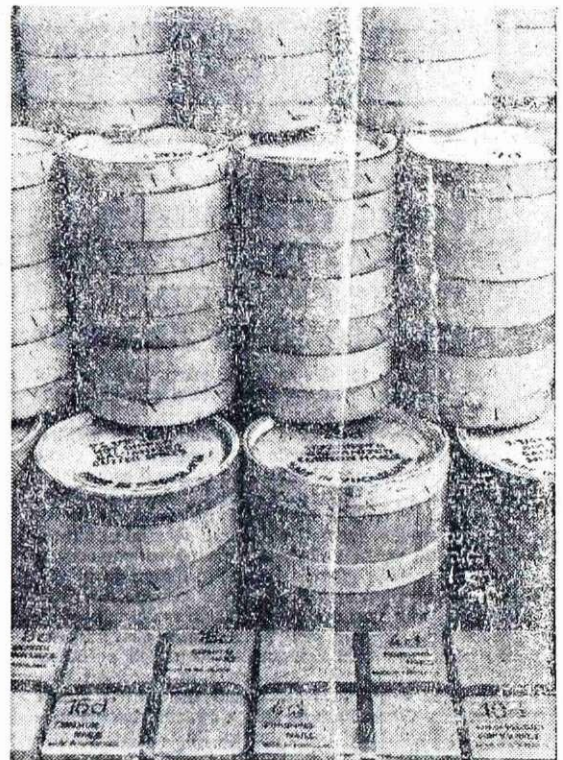
za avtomobile do 900 cm ³	29 para/km
za avtomobile od 901 do 1200 cm ³	38 para/km
za avtomobile nad 1201 cm ³	47 para/km

Za vsakega nadaljnjega potnika, ki ga lastnik vzame v

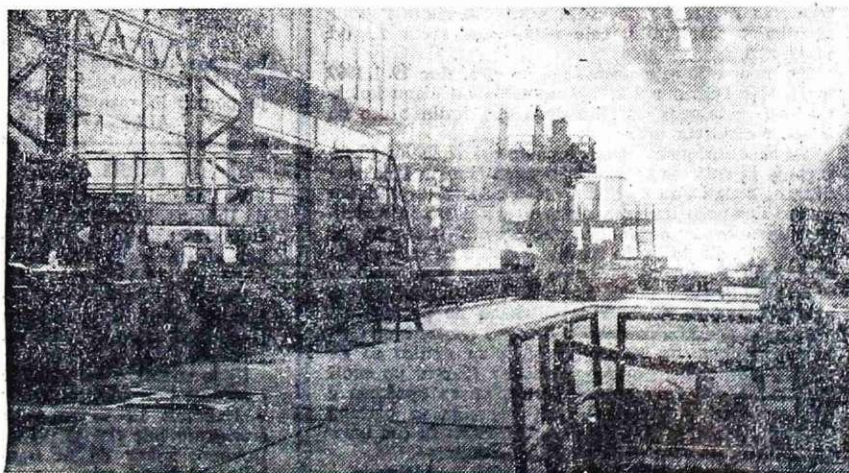
pravilnika onemogočil ustajeno politiko nagrajevanja, ker bi šlo dejansko samo za notranjo prerazdelitev.

Sprejeli pa so pravilnik o sprejemanju in uvajanju pripravnikov na delo. Pripombe in spremembe, ki jih je k temu pravilniku predlagala komisija za spremljanje statuta so v celoti sprejeli.

Nato so na predlog komisije za spremljanje statuta dopolnili 5. člen pravilnika o nadomestilu osebnega dohodka za bolovanje do 30 dni v tem smislu, da so med poliklicne bolezni, za katere se prizna 100 % nadomestilo osebnega dohodka in jih priznava zakon vključili še bolezni zaradi nezdravega delovnega okolja kot so: vnetje očne veznice, vnetje grla, vnetje pljučnih sapnic, bronhialna astma, bolečina v križu, vnetje tetivnih ovojev.

Žebji — proizvod naše Železarn, pripravljen za izvoz

VALJARNA BELA — bluming s škargami

svoj avto, če službeno potuje ali za vsakih začetnih 100 kg tovora, če ga mora prepeljati se prej navedena povračila povečajo za 5 par/km.

za motorna kolesa do 50 cm ³	12 para/km
za motorna kolesa od 50 do 175 cm ³	16 para/km
za motorna kolesa nad 175 cm ³	20 para/km

Privatna vozila za službena potovanja smejo uporabljati le tiste potujoče osebe, ki imajo vozila in potnike polno zavarovane.

Pravilnik o dodatkih na neprekinjeno zaposlitev v Železarni niso sprejeli, ker bi v danem položaju zaradi omejene mase osebnega dohodka, sprejem takšnega

nic s škripanjem in toplotna kap.

Ob koncu seje so sprejeli še nekaj predlogov komisije za gospodarstvo in osnovna sredstva, ki so se nanašali na vročitev sredstev za nabavo IBM strojev, pristop k združenju proizvajalcev vlečene žice, žičnikov in vijakov izdelkov in na odpis dolga vdovi pokojnega Vinka Sušnika, ki se je v Železarni smrtno ponesrečil ter komisije za prošnje in pritožbe.

Sprejeli so tudi poročilo komisije o izvršeni pripravi predlaga direktorja Železarn ter na podlagi tega poročila razrešili prejšnjega direktorja železarn dipl. inž. Matevža Hafnorja, ravno tako pa tudi priporočajo komisijo.

Izdelek našega jeklovleka

Učenci metalurške šole že petič prvaki na tekmovanju v strokovnem znanju

Letos januarja je bilo že šestič tekmovanje poklicnih šol kovinarske stroke v strokovnem znanju s področja Čorenjske izobraževalne skupnosti. Tekmovanje je potekalo na Poklicni šoli kovinarske in elektro stroke v Kranju. Sodelovalo je osem ekip. V vsaki so bili po trije učenci. Udeležiti so se smeli samo taki, ki privikrat obiskujejo prvi letnik posamezne šole. Tekmovanje je trajalo tri dni. Prva dneva so ročno obdelovali kovino. Izdelali so morali vpenjalno napravo v enajstih urah. Zadnji dan pa so se pomerili v znanju strojne risanja, tehnologije materiala in obdelave. Po ocenjevanjih nevtralne strokovne komisije je osvojila prvo mesto ekipa Poklicne metalurške šole Jesenice. Prav tako je med posamezniki dosegel prvo mesto učenec te šole. Zmagovalci so prejeli prehodni pokal Vilka Kusa, praktična darila in dosedanja mesta v skupni uvrstitvi: Vladimir Lesjak iz Grahovega je dosegel prvo mesto, Leopold Selan iz Bohinjske Bistrice je bil tretji in Janez Mulej iz Gorij deseti.

Za dosežene uspehe gre priznanje predvsem učencem-tekmovalcem, učiteljem praktičnega dela in učiteljem teorije, prav posebno pa še vodji učnih delavnic Severinu Golmajerju.

Tekmovanje je pripravil in vodil Zavod za šolstvo SRS. Prihodnje leto bo srečanje v Škofji Loki. LB

Na osnovi čl. 28. pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice

OBJAVLJAMO

naslednje prosto delovno mesto:

tajnica direktorja ZJ, šifra 5002, U-4, 1 oseba,

POGOJI:

1. Višja šola — administrativna smer s 3 letno prakso
 2. Srednja šola — administrativna smer s 5 letno prakso
 3. Aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika
- Prijave z osnovnimi podatki in podatkih o strokovnosti sprejema kadrovske sektor 8 dni po objavi.

Kadrovske sektor
Železarne Jesenice

Delni rezultati preverjanja pismenosti

Z akcijo ugotavljanja pismenosti smo v Železarni pričeli že pred enim letom, toda kljub našim prizadevanjem je še vedno nismo uspeli izpeljati do kraja. Vzrokov za tako stanje je več, predvsem pa je izraz malodušnosti nekaterih delavcev, ki se tudi po štirikratnem vabilu še niso udeležili testiranja pismenosti. Delne vzroke pa lahko poiščemo tudi v premajhni podpori posameznih obratovodij in delovodij, čeprav smo prav od njih pričakovali največ razumevanja, saj je pismen delavec pomemben element varnega dela.

Prva faza preverjanja pismenosti je potekala v prostem času delavcev. Zaradi relativno majhnega odziva smo se v drugi fazi odločili, da izvedemo v tistih obratih, kjer razpolagajo z večjimi prostori, testiranje med delovnim časom. Razumljivo, je tudi ta oblika naleteja pri posameznikih na odpor, vendar je bila udeležba zadovoljiva. Sli smo celo tako daleč, da smo nekaj starejših delavcev posamezno vabili na preizkus, toda tak postopek za vse delavce ni niti izvedljiv niti smiseln.

Ker je skrajni čas, da po tolikšnem času končno le pričnemo s tečajem za polpismene in nepismene (seveda bo potrebno temeljito razmisliti o starostni meji, do katere naj bi tečaj še za-

jel delavce, saj bi bilo vključevanje starejših delavcev nepomembno, ker njihove psihomotorične sposobnosti v večini primerov niso več v stanju slediti zahtevam učenja), je UO na svoji redni seji dne 29. 1. 1969 sprejel naslednje sklepe:

1. Kadrovske sektor naj izvede ponovni preizkus pismenosti za tiste delavce, ki se

ga iz kakršnihkoli vzrokov še niso udeležili.

2. Kadrovske sektor naj organizira tečaj za nepismene in polpismene, ki ga bo vsak delavec lahko obiskoval v prostem času. Stroške tečaja bo krila železarna Jesenice.

3. Delavcu, ki v teku enega leta ne bo dokazal pismenosti, se odpove delovno razmerje, ker ne bo izpolnjeval pogojev v zvezi z dolžnostmi delavcev, po vprašanju varstva pri delu.

Glede na te sklepe upravnega odbora bo v prihodnjem tednu zadnji preizkus pismenosti za še preostale delavce, ki bodo dobili ustrezna navodila.

Rezultati testiranja po stanju 31. 1. 1969:

Grupe obr.	Skupaj vabljenih		Sprič. o s 4. razr. zaklj. 4 r. in manj	testiranih		ostalo		ne-in polpism*	
	Štev.	%		Štev.	%	Štev.	%	Štev.	%
Talilnice	440	163	37.0	238	54.0	39	9.0	42	9.5
Valjarne	434	143	33.0	226	52.0	65	15.0	35	8.1
Predel. obr.	187	95	50.8	87	46.5	5	2.7	10	5.4
Str. energ. obrati	173	116	67.1	52	30.0	5	2.9	7	4.1
Zel. Jes.	1.234	517	41.9	603	48.8	114	9.3	94	7.6

Na osnovi člena 28. pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice, dajemo naslednjo

OBJAVO

za prosto delovno mesto:

6314 D-5 dninski delovodja strojnega vzdrževanja plavž 1 oseba

Pogoji:

Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je strojna srednja tehnična šola ali delovodska šola strojne stroke in 5 let prakse; poklicna šola s strokovnim preizkusom ali visoka kvalifikacija in 10 let prakse na VK delovnih mestih.

Prijave z osnovnimi podatki in podatki o strokovnosti je v roku 8 dni poslati na kadrovske sektor železarne Jesenice.

Kadrovske sektor
Železarne Jesenice

Denarni dodatek za malice

Dne 14. februarja 1969 preneha veljavnost denarnih bonov za malice po obvestilu gostinske enote Železar skladno s sklepom 9. seje delavskega sveta ZJ od 14. 12. 1968.

Po sklepu 30. seje upravnega odbora, dne 29. 1. 1969 in 11. seje DSZ dne 4. 2. 1969, se vsakemu članu kolektiva pri mesečnem izplačilu doda 0,25 N din bruto na izvršeno efektivno uro.

Ze za obračunski mesec januar, pri izplačilu 15. februarja in dalje se bo izplačalo vsem članom kolektiva denarni dodatek za malice. Osnova za izračun dodatka so vse dejansko izvršene redne ure, nadure in nedeljske ure obračunskega meseca. Število izvršenih ur krat 0,25 N din je bruto znesek dodatka za malice. Na izplačilnih listkih se ta vsota izkazuje pod posebno vrsto plačila (VP) 10. Za ure plačane in neplačane odsotnosti denarni dodatek prizadetemu ne pripada.

Stroški dodatka bremenijo delovno enoto, kjer član kolektiva dela. Na znesek dodatka za malice se ne računa giblivi del osebnega dohodka (faktor po enoti proizvoda). Denarni dodatek za malice se upošteva v osnovu za izračun trimesečnega poprečja za plačane dopuste, v osnovu za izračun nadomestila za čas bolovanja in osnovu za pokojnino in invalidnino.

J. Krušič

*Odstotek nepismenih in polpismenih se nanaša na število delavcev s štirimi razredi osnovne šole oz. manj in ne na skupno število delavcev.

Rezultati o nepismenih in polpismenih so nekoliko ne popolni, ker je med njimi nekaj delavcev izjavilo, da ne vidijo brati oz. pisati, zato njihove stopnje pismenosti ni bilo mogoče ugotoviti. Prav tako bo moral dati dokončno oceno o nareka kak ustrezen pedagog, ker bi se mi sami težko odločili, kaj še zadostuje kriterijem pismenosti in kaj te meje ne dosega več.

Prepričani smo, da je pismenost vsakega posameznika osnovna zahteva delovnega mesta in varnega dela, zato ne vidimo nobenega utemeljenega vzroka, zakaj bi se delavci upirali preizkusom in kasneje obiskovanju tečaja, zlasti ker bo stroške krila železarna.

Zato upamo in želimo, da bo naše nadaljnje delo na tem področju naletelo na večjo pomoč in razumevanje.

ALBINA TUŠAR

Misli

V ljubezni nas veseli to, da ljubimo, in bolj nas osrečuje strast, ki jo imamo, kakor strast, ki jo vzbujamo.

Vzgoja, ki jo navadno dajemo mladini, je v tem, da ji budimo novo samoljubje.

Ni je strasti, v kateri bi se sebičnost bolj kopirala kakor v ljubezni; in vedno rajši žrtvujemo mir tistega, ki ga ljubimo, kakor da bi izgubili svoj lastni mir.

La Rochefoucauld

Večji promet na mejnih prehodih

Iz leta v leto se povečuje turistični promet, saj tako ugotavljajo različne statistike, ki spremljajo domače in tuje turiste v naši deželi. To potrjujejo tudi podatki o vstopu in izstopu potnikov, med katerimi je največ turistov, tudi prek mejnih prehodov na Gorenjskem, ki je prav gotovo zelo pomembno prehodno področje. Prek Ljubljane, Podkorene, Jesenice, Rateč in Jezerskega vstopa in izstopa večina turistov iz zahodnoevropskih držav, ki si želijo poleti sonca in kopanja ob morju, prijetnih užitkov v naših prelepih gorah, ali pa zimskega veselja na snegu.

Lani je vstopilo in izstopilo prek petih mejnih prehodov na Gorenjskem, kolikor jih je v okviru carinarnice na Jesenicah, 6.678.350 potnikov. Pri tem je zanimivo, da je prek teh mejnih prehodov prišlo nekaj več potnikov v našo deželo, nekaj manj pa jih je odšlo. Povečal se je predvsem promet prek prehoda na Korenskem sedlu, kjer je vstopilo in izstopilo kar 2.118.270 potnikov s 681.380 motornimi vozili. Številke zelo utemeljujejo zahtevo, da bi pod Karavankami zgradili cestni predor, ki bi skrajšal razdaljo med Gorenjsko in sosednjo Koroško, ki bi še pospešil prihod tujcev v naše kraje.

Povečal se je tudi promet prek mejnega prehoda v Ratečah (1.019.563 potnikov) in prek železniške postaje na Jesenicah (1.789.197 potnikov). Promet prek mejnega prehoda na Jezerskem je ostal približno enak kot leto poprej (94.762 potnikov), medtem ko se je promet prek Ljubljane celo zmanjšal (1.656.552 potnikov). Večje je tudi število motornih vozil, s katerimi so potniki prišli in odšli iz naše dežele. Skupno so za beležili kar 1.588.306 motornih vozil, katerih je bilo največ na Korenskem sedlu.

Pri vseh podatkih, ki kažejo povečan promet domačih in tujih turistov prek mejnih prehodov na Gorenjskem, pa je upadlo število prehodov v okviru maloobmejnega prometa. S propustnicami je prek vseh petih mejnih prehodov šlo 126.755 potnikov s

13.007 motornimi vozili.

Nedvomno so se s povečanim prometom povečale tudi naloge in delo uslužbencev na mejnih prehodih. Vedeti je treba, da so carinski uslužbenci zmogli tako povečan promet z istim številom zaposlenih kot prejšnja leta.

Učni uspeh osnovnih šol jeseniške in radovljiske občine

V občini Jesenice je šest matičnih osnovnih šol s štiri podružnicami in 113 oddelki, od katerih sta dva delno kombinirana in dva kombinirana oddelka. Skupaj poučuje 148 učiteljev, predmetnih učiteljev in profesorjev. Kadrovska zasedba po šolah se sicer izboljšuje, vendar pa predstavlja pri nekaterih učnih predmetih že več let občuten primanjkljaj, zlasti pri matematiki, kjer je kar 63 odstotkov vseh učnih ur matematike ter 82 % učnih ur fizike nestrokovno zasedenih.

Od 3183 učencev v osnovnih šolah je ob polletju izdelalo razred brez negativne ocene 2570 ali 80,74 %, kar je v zadnjih sedmih letih najboljši uspeh. V primerjavi z lanskeletnim polletnim uspehom je porastel za 6,4 odstotka. Razveseljujo je tudi, da vsako leto upada število učencev, ki imajo ob polletju tri ali več negativnih ocen.

Najboljši učni uspeh izkazuje osnovna šola Koroška Bela s 87,6 %, kar je za 17,3 odstotka več kot lani ob istem času. Tudi na vseh drugih šolah v občini je učni uspeh v primerjavi z lanskim porastel, tako v Zirovnici za 9 %, v Mojstrani za 7,9 %, v Kranjski gori za 4,7 %, v osnovni šoli Tone Čufar za 4,3 % in v osnovni šoli Prežihov Voranc za 1 %. Odsto-

teh pozitivnih učencev med razredi varira za 34,1 % z najvišjim v 2. razredu (94,7 odstotka) in najnižjim v 7. razredu (63,6 %). V učnih uspehih se najbolj približujejo prvi trije razredi, znatno pa se poslabša pri predmetnem pouku v višjih razredih.

V občini Radovljica je v letošnjem šolskem letu v šest matičnih šolah in 8 podružnicah 134 oddelkov, od tega 12 delno kombiniranih s skrajšanim predmetnikom in tremi kombiniranimi oddelki. Poučuje 168 učiteljev, predmetnih učiteljev in profesorjev. Kadrovska struktura učnega osebja je tu precej boljša kot v jeseniški občini, matematika npr. predstavlja le 33 % nestrokovno zasedenih učnih ur. Najbolje strokovno zasedeni sta šoli Radovljica in Lesce.

Na vseh šolah je 3407 učencev. Ob polletju je izdelalo 2676 učencev ali 78,51 %, kar je v primerjavi z lanskim polletnim uspehom za 3,6 % boljši učni uspeh. Letos ni vidnih bistvenih razlik med šolami, saj se med posameznimi šolami giblje uspeh med 77,9 do 80 %, izstopa le osnovna šola Lesce, kjer je ob polletju izdelalo razred 72 % učencev. Najvišji odstotek pozitivnih učencev je v 1. razredu (91,6 %), najnižji pa v 7. razredu (63 %).

Od poštarke in gasilske trobente do modernega pihalnega orkestra

Le redko se na Jesenicah dogodi, da so za katerokoli kulturno prireditev vstopnice razprodane že dan ali dva pred prireditvijo. To se je zgodilo ob obeh glasbeno zabavnih večerih 5. in 11. t. m., ki jih je priredil združeni pihalni orkester JESENISKIH ŽELEZARJEV. Prvi koncertni nastop združenega orkestra, ki se je predstavil javnosti kar v štirih zasedbah, je prijetno presenetil vse ljubitelje instrumentalne glasbe in demantiral vsa pesimistična mnenja in napovedi, da bo združen biveš jeseniške in javoriške godbe korak nazaj v razvoj instrumentalne dejavnosti v občini.

V prvem delu glasbeno zabavnega večera se je predstavila stara PROGARSKA GODBA pod vodstvom dirigenta Julija SORGA s tremi skladbami. Sledil je nastop KMEČKEGA PIHALNEGA ORKESTRA, ki mu je dirigiral Franci KOŠIR kot gost, kar zveni nekoliko tuje, ker je Košir še vedno Jeseničan in je svoje prve korake v svet glasbe naredil ravno pri javniški godbi, kar je z nekaterimi humorističnimi vložki tudi sam potrdil. Vse tri skladbe, od katerih je pri dveh sodeloval tudi Košir s svojo trobento, so izvedli solidno. ZABAVNI ORKESTER, ki ga je vodil Vinko ŠETINC, je izvedel štiri skladbe, v dveh je kot vokalna solistka nastopila Darinka KOROŠEC, v eni pa trobenta solo Franci KOŠIR. Največje presenečenje pa prav gotovo predstavlja VELIKI PIHALNI ORKESTER, ki mu je dirigiral Rado KLEČ. Od treh skladb sta dve iz modernega

repertoarja in predstavljata v nekem smislu tudi repertoarno prelomnico jeseniškega pihalnega orkestra.

Zelo spretno in rutinirano je kot napovedovalec povezoval program Marjan STARE, ki je s prijetnim komentarjem preletel razvoj instrumentalne glasbene dejavnosti na našem območju in s svojo rutino tudi uspešno reševal nekoliko preveč razvlečeno zrebanje nagrad, oziroma nagradno tekmovalje. Režijo in sceno je zasnoval Bojan CEBULJ. Medtem, ko je bil režijsko večer zelo dobro zasnovan, razen preveč razvlečenega tekmovalja, se mu scena ni posrečila.

Prav gotovo vsi izvajalci in odbor pihalnega orkestra JESENISKIH ŽELEZARJEV, s predsednikom Ivanom ZENOM na čelu, zaslužijo vse priznanje za izredno uspel večer, s kakršnimi bodo tudi v bodoče privabljali v dvorano dovolj zvestih poslušalcev.

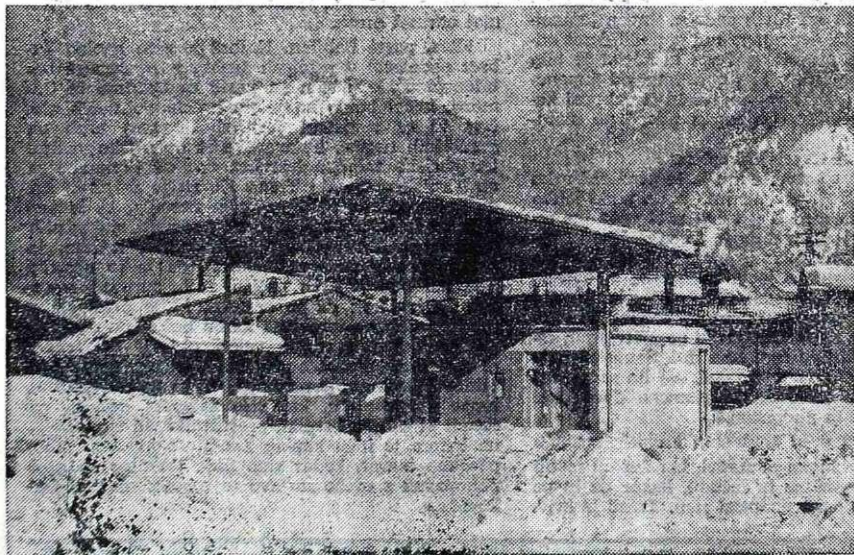
Delovni načrt Ježkovega odreda

V prejšnjem tednu je bila v prostorih osnovne šole na Koroški Beli skupna seja članov pionirskega starejšinskega sveta in odbora DPM z Javornika. Seje so se udeležili tudi člani pionirskega odreda Jožeta Zupana — Ježka. Delovni načrt so sicer sprejeli že lani v septembru v začetku šolskega leta, na omenjeni seji pa so ga še dopolnili z novimi malogami. Dogovorili so se, da bodo posvetili veliko pozornost sprejemu Kurirkove pošte in se udeležili pohoda Ježkovega odreda po partizanskih poteh. Tak pohod so nameravali organizirati lani, vendar jih je zmotilo slabo vreme.

Kot prejšnja leta je tudi letos zveza DPM Slovenije objavila v svojem glasilu

razpis in tudi podrobnosti o akciji, ki bo letos najbolj množična pod imenom »Ljubimo svojo domovino in vse bratske narode«. V okviru te akcije naj bi pionirski odred Jožeta Zupana — Ježka navezal tesnejše stike s pionirji v Crikvenici in Subotici, razen tega pa so ugotovili, da bi lahko sodelovali na osmih prireditvah, ki bodo organizirane v republiškem merilu v različnih krajih Slovenije.

Že omenjena akcija je v še večji meri popestrila delovni program pionirjev z Javornika in Koroške Bele. Pionirski štab pa bo že v prihodnjih dneh organiziral širše posvetovanje pionirjev, na katerem bodo razpravljali o možnostih in načinu, kako bi najbolje izvedli naloge, predvidene v obsežnem programu.

Skladišče goriv na Jesenicah

Gorenjska kitariada

Predsedstvo mladine železarne Jesenice organizira 1. 3. 1969 na Jesenicah gorenjsko kitariado. Ponovno vabimo k sodelovanju vse zabavne beat ansamble iz področja Gorenjske. Vsak nastopajoči ansambel bo v programu izvajal 3 skladbe po svoji izbiri. Zaželjene so tudi lastne skladbe. Ozvočenje z najboljšo kvaliteto bo dal na razpolago beat ansambel »Caravelle«, lahko pa po želji nastopajoči ansambel uporabi tudi lastno ozvočenje. Program bo ocenjevala strokovna komisija in komisija iz publike.

Prijavite se najkasneje do 22. februarja 1969. Naša želja bi bila, da se zainteresirani beat ansambli prijavijo čimprej zaradi boljše organizacije kitariade na naslov:

Predsedstvo konference ZMS železarne Jesenice, ali telefon železarne Jesenice — interna 218.

Praznovanje kulturnega praznika slovenskega naroda

... na osnovni šoli Prežihov Voranc

Letos poteka sto dvajset let, ko je v Kranju smrt iztrgala pisateljsko pero iz rok našega največjega pesnika Franceta Prešerna. Že med narodnoosvobodilnim bojem je Osvobodilna fronta razglasila 8. februar — dan pesnikove smrti — za kulturni praznik slovenskega naroda. K številnim proslavam ob tem kulturnem prazniku po vseh naših krajih se uvršča tekmovanje za bralne značke naših najvidnejših in najpomembnejših pesnikov in pisateljev; v jeseniški in radovljiški občini tekmujejo mladi bralci za Finžgarjevo bralno značko, ki jih bodo letos podelili že četrtrič.

Slavistično društvo Slovenije, podružnica Jesenice, in Zavod za prosvetno pedagoško službo Kranj sta tudi za letošnje — četrto tekmovanje za Finžgarjevo bralno značko že v začetku šolskega leta organizirala z vodstvi osnovnih šol vse potrebno, tako organizacijo samo in izbor knjižnih del za vse štiri tečajne stopnje za tri bralne značke, za bronasto, srebrno in zlato.

V prvi skupini so učenci tretjih razredov prebrali šest knjig: »Iz mladih dni« Fr. S. Finžgarja, »Lizike za vse« Branke Jurca, »Desetnica« Frana Milčinskega, tri zgodbe o Titu, »Mehurčki« Otona Zupančiča in »Moj dežnik je lahko balon« Ele Peroci.

Učenci četrtyh in petih razredov so bili v drugi skupini; prebrali so naslednja dela: »Gospod Hudournik« Fr. S. Finžgarja, »Martin Krpan« Fr. Levstika, »Jurij Kozjak« J. Jurčiča, »Mali upornik« Fr. Bevka, »Ovčar Runo« Angela Cerkvenika, »Rdeča pest« J. Ribičiča, »Drejek in trije marsočki« V. Pečjaka, na pamet pa Prešernov sonet »O, Vrba...«

V tretji skupini so učenci šestih razredov prebrali naslednja knjižna dela: »Leta moje mladosti« Fr. S. Finžgarja, »Solzice« Pr. Voranca, »Tajno društvo PGC« A. Ingoliča, »Bratovščina Sinjega galeba« T. Seliškarija, tri črtice iz Cankarjeve knjige »Moje življenje«, »Nikoletina Bursca« Br. Copic, »Tatič« Fr. Bevka in »Otrok črnega rodu« J. Pahorja ter razlagi dveh Prešernovih pesmi.

Učenci sedmih in osmih razredov so v četrti tečajni stopnji prebrali: »Pod svobodnim soncem« Fr. S. Finžgarja, »Domen« J. Jurčiča, »Slike iz Loškega pogorja« I. Tavčarja, »Hlapec Jernej« I. Cankarja, »Očka Orel« Cirila Kosmača, »Županova Micka« A. T. Linhart, »Dnevnik Ane Frank« ter dve deklamaciji Prešernovih pesmi z razlago.

V januarju so posebne komisije, ki so jim predsedovali: Marija Dolgan, Jože Tomažič, Ana Pribošič in Anica Kus na šoli, preverile znanje mladih bralcev — tekmovalcev ter ugotovile, da so zadostili zahtevanim merilom za osvojitve ustreznih bralnih značk. Na slavnostni proslavi v gledališču Tone Čufar so v soboto 8. t. m. učencem osnovne šole Prežihov Voranc podelili 290 tekmovalcem bralne značke: 148 bronastih, 83 srebrnih,

Dežman, Valentin Cundrič, Ivanka Arzenšek, Ana Pribošič in Anica Kus.

Na slavnostni prireditvi je nastopil mladinski pevski zbor pod vodstvom Janka Pribošiča in učenci v zborni deklamaciji Slovenska zemlja in z dramatisirano pesnitvijo Uvod h Krstu pri Savici ter s črtico Mati Mihe Klinarja.

Kot gost je na proslavi sodeloval jeseniški pesnik in pisatelj Miha Klinar, ki so ga učenci toplo pozdravili.

Osnovna šola Prežihov Voranc je prejela od Slavističnega društva Slovenije, podružnica Jesenice tudi srebrno plaketo F. S. Finžgarja, kot druga šola na območju jeseniške in radovljiške šole, po številu učencev, tekmovalcev za Finžgarjevo bralno značko.

Jože Tomažič

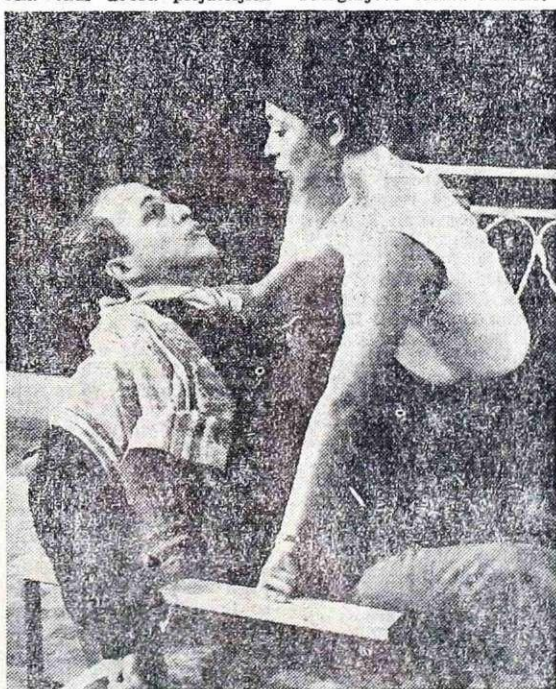
... na osnovni šoli Tone Čufar

Učenci osnovne šole Tone Čufar so se v soboto 8. t. m. zbrali v dvorani gledališča Tone Čufar na slavnostni prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku in podelitvi Finžgarjevih bralnih značk.

V prvem delu programa je nastopil šolski mladinski pevski zbor pod vodstvom zborovodja Poldeta ULAGA in učenci — deklamatorji s pesmimi dr. Franceta Prešerna.

V drugem delu programa so učenci zelo doživeto izvajali nekatere novele slovenske pisateljice Branke JURCA, ki je bila tudi gost ob slavnostni podelitvi bralnih značk. Z njo je vodil razgovor ravnatelj šole Janez SVOLJSK, iz katerega so učenci zvedeli nekaj podrobnosti iz življenja in dela pisateljice, ki je bila tudi dobra prijateljica jeseniškega delavskega pesnika in pisatelja Toneta Čufarja.

Sledila je podelitev Finžgarjevih bralnih značk, ki jih je prejelo 322 učencev in sicer 50 učencev zlato, 115 učencev srebrno in 157 učencev bronasto ter 11 učencev priznanja. K doseženemu uspehu je učencem in učiteljskemu zboru čestital predsednik Slavističnega društva Slovenije, podružnice Jesenice, prof. Jože SIFRER in izročil šoli zlato Finžgarjevo plaketo za najboljšo udeležbo v tekmovanju za bralno značko na območju jeseniške in radovljiške občine. To je že tretja zlata Finžgarjeva plaketa, ki jo je šola prejela v zadnjih treh letih za najboljšo rezultate v tekmovanju za Finžgarjevo bralno značko.

Tilka Čimžarjeva in Oto Gerdej v komediji Boeing - Boeing, ki je te dni na programu v jeseniškem gledališču

Tekmovanje za Finžgarjevo bralno značko

Zavod za prosvetno pedagoško službo in podružnica Slavističnega društva Slovenije sta pred štirimi leti prvič izvedla tekmovanje za Finžgarjevo bralno značko, ki zajema učence osnovnih šol jeseniške in radovljiške občine od vključno tretjega do osmega razreda. Za organizacijo tekmovanja skrbi posebna komisija, ki usklajuje delo na posameznih šolah, dopolnjuje in izpopolnjuje izbor literarnih del, ki jih morajo tekmovalci poznati, ter vsako leto ob začetku šolskega leta objavlja razpis in tekmovalni program.

Tekmovanje za Finžgarjevo bralno značko obsega štiri tekmovalne skupine — za učence 3. razredov — vsebuje šest literarnih del, skupina za učence 4. in 5. razredov sedem leposlovnih del in eno pesem, zadnji dve skupini pa zajemata po osem del in dve pesmi. V vsako skupino so vključeni Finžgarjevi mladinski spisi, sicer pa izbor literarnih del vsako leto nekoliko menjšajo in dopolnjujejo, da ne bi bilo težav pri iskanju določenih knjig. Večinoma so se odločali za knjige, ki so dostopne v množičnih izdajah, največ v knjižni zbirki Moja knjižnica.

Knjiga je neločljivi in nepogrešljivi del našega življenja. Nove zahteve družbenega in gospodarskega življenja so iz dneva v dan večje. Od človeka terjajo nenehno osebnega izpopolnjevanja, v odnosu do soljudi pa duhovno in srčno kulturo, zato ima knjiga kot neusahljiv virec duhovnih dobrin dandanes še vedno tolikšen pomen. Seveda pa je treba ljudi že v rani mladosti navezati na dobro knjigo, tako da jim postane neogibno potrebna kot vsakdanji kruh. Predvsem je največja naloga šole, da pri mladih ljudeh ustvari takšen odnos do knjige, da se bo mladi človek nenehno poglajljal in da mu bo knjiga stalna spremmljevalka skozi vso delovno dobo.

Ena izmed organiziranih spodbud za branje je prav tekmovanje za bralno značko. Širi se iz leta v leto in je letos zajelo skoraj vse osnovne šole v Sloveniji. Kot izvenšolska dejavnost spodbuja ljubiteljski odnos do knjig. Učenci se za tekmovanje prostovoljno odločajo, prav tako tudi šole in učitelji, ki bralce nevsihljivo vodijo v čudoviti in neznani svet besedne umetnosti.

Znanje tekmovalcev so v januarju letos preverjale posebne komisije, 8. februarja, na kulturni praznik Slovencev, pa so na vseh šolah v jeseniški in radovljiški občini ob slovenskih prireditvah podelili tekmovalcem bralne značke. Mnoge šole so ob tej priložnosti obiskali mladinski književniki, ki so jim mladi bralci z veseljem in zanimanjem prisluhnili.

Skupno je bilo letos podeljenih 1519 Finžgarjevih bralnih značk, in sicer 768 bronastih, 506 srebrnih in 245 zlatih.

Poleg tega pa je bilo podeljenih še 9 posebnih priznanj učencem, ki so že lani prejeli zlato značko. Skupno je tekmovalo skoraj tretjino vseh učencev osnovnih šol od 3. do 8. razreda.

Sole, ki so zajele v tekmovanju največ bralcev, so dobile posebna priznanja:

osnovna šola Tone Čufar — zlato plaketo, osnovna šola Prežihov Voranc — srebrno, osnovna šola Lipnica pri Kropi — bronasto Finžgarjevo plaketo.

Edina javna prireditev na Jesenicah ob 120-letnici smrti dr. Franceta Prešerna

Že nekaj let jeseniški slikarji, zbrani v DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar, za kulturni praznik Slovencev obletnico smrti dr. Franceta Prešerna — pripravijo slikarsko razstavo svojih članov. To je v nekem smislu kvaliteten pregled dela članov v zadnjih dveh mesecih. Za to razstavo opravičeno lahko govorimo o vidnem kvalitetnem premiku vsaj pri nekaterih članih, ki resno snujejo in se poglajljajo v svet barv in perspektiv.

Sobotna otvoritev je s kratkim glasbenim uvodom razstavi dala še slavnostnej-

še obeležje. Baritonist Jaka JERASA je ob klavirski spremljavi Bojana SVETLI-NA imenitno zapel Prešernove Ukaze, ki jih je uglasbil Mašek in Prešernovega Mornarja po Vilharjevi glasbeni prireditvi. To je bila na Jesenicah, poleg internih šolskih proslav, tudi edina prireditev v počastitev 120-letnice smrti pesnika dr. Franceta Prešerna.

Razstava, na kateri sodeluje 14 avtorjev z 31 deli, bo odprta do vključno 19. februarja, vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19. ure.

Po sobotnem slabem vremenu se je vreme izboljšalo kot bi hotelo organizatorjem prizanesti práv na koncu. Prve so šle na progo članice, zmagala pa je štafeta Partizana Lovrenc. Mladinke iz Bohinj, ki so tekle za člansko štafeto, so si po prvih dveh podajah nabrale malokostno prednost, toda zadnja predaja Partizana Lovrenc Grilčeva, je izgubljeno nadomestila, prehitela je Repinčev in prinesla zmagi svojci ekipi. Sama pa je s tem postala najuspešnejša tekmovalka državnega prvenstva. Za njimi so startali člani in obetala se je zanimiva borba med ekipami Jesenic, Raven in Gorij. Po prvi predaji je Krpač poslal v boj z enomi, nujno prednostjo Bavčeta, ki je še povečal razliko in Dretniku ni bilo težko kot zadnjemu članu štafete Fuzinarja zmagati. Jesenčani ki so upali tudi tu na zmago,

